

PROGRAMOVÁ PONUKA MÁJ 2022

PRÍBEH NEVESTY

SVADOBNÉ ŠATY ZO ZBIERKY JANY MLÁDEK RAJNIAKOVEJ

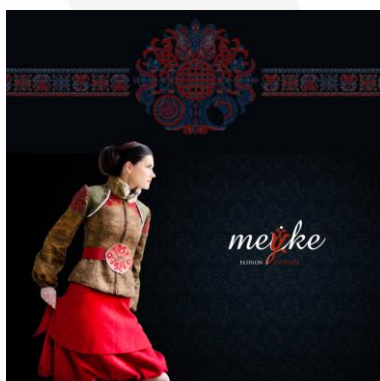
5. 5. - 31. 8. 2022

Výstava prezentuje svadobnú módu 20. až 90. rokov 20. storočia. Vystavené sú svadobné šaty, pánske obleky, doplnky (závoje, kravaty, rukavičky, topánky a iné) a dobové svadobné fotografie, doplnené o príbehy, ktoré zaznamenávajú osobné výpovede pôvodných majiteľiek šiat. Oku návštevníka neuniknú šaty, v ktorých sa žiadna nevesta nevydávala alebo šaty manželky olympijského reprezentanta v hádzanej Vincenta Lafka. Vystavené sú aj najstaršie svadobné šaty zo zbierky Jany Mládek Rajniakovej - ručne vyšívané šaty z roku 1928. Výstava je realizovaná s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

MEYKE: TRADÍCIA V MÓDE - HAGYOMÁNY A DIVATBAN

14. 5. - 31. 8. 2022

Výstava módnej dizajnerky Melindy Molnár-Madarász z Budapešti a jej vlastnej značky MEYKE. Melinda Molnár-Madarász vytvára jedinečné odevy a módne doplnky pre súčasnú modernú ženu v štýle *haute-couture* (šité ručne a na mieru) a *pret-á-porter* (šité v štandardných konfekčných veľkostiach). Prezentovaná je kolekcia odevov navrhnutých na základe tradičných maďarských motívov *Kalocsa*, *Matyó*, *Kalotaszeg*, *Torockó* a *Barkó*, v ktorých návrhárka

preberá nielen dekoratívne umenie starých maďarských krojov, ale aj ich štruktúru, jedinečnosť a hodnotu. Výstava je realizovaná s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

SYSEL'

9. 9. 2021 - 10. 5. 2022

Ešte pred 50 – 60 rokmi považovali ľudia na Slovensku sýsle za všadeprítomných škodcov poľnohospodárskych plodín. Stačilo však niekoľko desaťročí, intenzívna chemizácia v poľnohospodárstve, zmena obhospodarovania krajiny a miznutie vypásaných nízkotrávnatých lúk, a tieto malé spoločenské hlodavce sa u nás ocitli na pokraji vyhynutia. Výstava prezentuje jedného z najfotogenickejších hlodavcov - sýsľa pasienkového, jeho život, prostredie, ohrozenia, ktorým čelí a opatrenia na jeho pomoc.

Prostredníctvom fotografií a dermoplastických preparátov spoznajú návštevníci stavbu jeho tela, spôsob života, vzťah s ľuďmi, jeho domov a ostatné druhy živočíchov a rastlín, s ktorými zdieľa jeden životný priestor. Návštevníci výstavy tiež vyskúšajú, aké je to v sýsľom tuneli a prostredníctvom hier si overia, či spoznajú aj jeho susedov. Výstava je realizovaná s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

Počas trvania výstavy je možné sa prihlásiť na tvorivú dielňu *Zahraj sa so sýsľom*. V tvorivej dielni si deti z ekologických materiálov vyrobia pohyblivú hračku - sýsľa vykúkajúceho z nory.

Kresťanstvo v Indii/Christianity in India

Výstava fotografií indického fotografa Benoy K. Behla

6. 4. - 8. 5. 2022

Popredný indický fotograf, filmový producent a historik umenia Benoy K. Behl pripravil sériu 24 fotografií z centra kresťanstva v oblasti Goa, kde pôsobil najväčší kresťanský misionár sv. František Xaverský zo Spoločnosti Ježišovej. Fotograf prináša pohľad cez objektív fotoaparátu na sakrálne pamiatky, udalosti, interiéry a exteriéry kostolov. Výstava fotografií približuje malo známu históriu kresťanstva v Indii a pomáha zblížiť oba civilizačne okruhy, kresťanský a hinduistický.

PREDMET MESIACA

OCIEĽKA SO ZOOMORFNÝM DRŽADLOM

Železná ocieľka s mosadzným zoomorfným držadlom v tvare psa pochádza z neznámej lokality Gemera-Malohontu a môžeme ju chronologicky zaradiť do 18. až 19. storočia. Celoželezné ocieľky bez držadla sú v Európe známe už od doby halštatskej, najčastejšie boli v tvare kvapky, lýry alebo obdĺžnikového rámčeka. Prvé ocieľky s ozdobným držadlom začali používať už Rimania. Oba typy ocieľok s držadlom i bez boli používané pravdepodobne až od polovice 19. storočia, keď ich

vytlačil nový druh zapaľovacieho náčinia – zápalky. Ocieľky slúžili na zapaľovania ohňa, je to kus uhlíkového železa, ktorým sa kresalo o kresadlo. Ako kresadlo sa používalo pazúrik alebo kremeň. Kresaním železnej ocieľky o kresadlo sa z ocieľky oddeľujú malé čiastočky železa, ktoré sa trením rozžeravia. Takto vytvorené iskry sa zachytia do práchna alebo huby a rozfúkaním je možné zapáliť suchú trávu alebo iný horľavý materiál a rozložiť tak oheň. Samotné teleso ocieľky je v tvare železnej, mierne ohnutej podložky, ktorá je upevnená nitom k držadlu. Teleso ocieľky je poškodené, pravdepodobne častým používaním. Držadlo ocieľky je mosadzné a je v tvare bežiacieho poľovníckeho psa. Držadlá ocieľok sú formované do širokej škály zoomorfných alebo antropomorfných motívov – napr. lev, kôň, had, cap, baran alebo rôzne ľudské postavy a figúry. Práve najčastejším motívom vyskytujúcim sa v stredoeurópskom priestore je bežiaci alebo skákajúci poľovnícky pes.

NOC MÚZEÍ 2022 - XVIII. ROČNÍK

14. 5. 2022, 18:00 - 23:00

Zažite neopakovateľnú večernú atmosféru múzea s bohatým programom

- 18.00 hod.** **Slávnostné otvorenie riaditeľkou múzea Oľgou Bodorovou**
Sprístupnenie výstavy *MEYKE: Tradícia v móde - Hagymány a divatban*
Predstavenie remeselníkov: hrnčiarka Danka Bakšová (Hrnčiarske Zalužany), keramička Tímea Csanková (Gemerské Dechtáre), kováčka Andrea Ďurčová Kosecová (Hajnáčka), výrobca kyjatických hračiek Ladislav Hedvigi (Rimavské Zalužany)
Programom sprevádza: Elena Lindisová
- od 18.30 hod.** **Prehliadka stálych expozícií múzea a aktuálnych výstav - Príbeh nevesty. Svadobné šaty zo zbierky Jany Mládek Rajniakovej a MEYKE: Tradícia v móde - Hagymány a divatban**
- 19.00 hod.** **Komentovaná prehliadka výstavy MEYKE: Tradícia v móde - Hagymány a divatban**
Výstavou sprevádza módna návrhárka Melinda Molnár-Madarász, kurátorka výstavy
- 20.00 hod.** **Beseda s Oľgou Bodorovou - autorkou kníh Hrnčiarstvo v Šiveticiach a Hrnčiarstvo v Suchánskej doline**

*Pripravili sme pre Vás: Prezentáciu remeselníkov, Jazdu na koči – Ranč Megi, Jozef Krupa, Poltár-
Prievrana, Muránske buhty*

*V areáli múzea: Voz na prepravu hrnčiarskych výrobkov v minulosti, Predaj keramiky Františka Szarku zo
Šivetíc, Občerstvenie na dvore*

VSTUPNÉ: 4€ dospelí, 2€ deti; deti do 6 rokov zdarma

Každý 100. návštevník dostane darček

Stála vlastivedná expozícia

Expozícia prezentuje prírodné a kultúrne dedičstvo regiónu Gemer-Malohont. Vystavené sú predmety z oblasti paleontológie, geológie, zoológie, archeológie, histórie, etnografie a výtvarného umenia – napr. nálezy kostí mastodonta, tapíra či nosorožca z paleontologickej lokality Kostná dolina pri obci Hajnáčka, pestrá kolekcia dermoplastických preparátov živočíchov, vzácne archeologické nálezy zo Včelínec, Hodejova, Tornale i samotnej Rimavskej Soboty, zbierky dokumentujúce obdobie tureckých vpádov a stavovských povstaní, predmety cechovej a kameninovej výroby, historický a ľudový nábytok, ľudový odev a textil, výrobky remeselníkov (hrnčiari, brdári, rezbári...) či umelecké diela zachytávajúce významné osobnosti a miesta Uhorska a regiónu Gemer-Malohont. Vzácnosťou je múmia egyptskej ženy z obdobia 1087 – 664 pred Kristom a vajce najväčšieho nelietajúceho vtáka žijúceho na Madagaskare v urona obrieho. Prostredníctvom zvukového panelu si vypočujete žaby, cicavce a najrôznejšie druhy vtákov.

Protifašistický odboj a SNP v Gemeri-Malohonte

Expozícia ponúka komplexný pohľad na problematiku protifašistického odboja a Slovenského národného povstania v regióne. Pozostáva z deviatich častí, ktoré postupne opisujú udalosti v regióne od roku 1938 do roku 1945. Jej súčasťou sú prvky obsahujúce trojrozmerné exponáty, dobovú tlač a súčasti výzbroje a výstroja armád operujúcich počas 2. svetovej vojny v regióne. Súčasťou expozície je obrazovka, na ktorej sa premietajú záznamy rozhovorov s pamätníkmi z Gemera-Malohontu.

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

047/5632741, 047/5632730

office@gmmuzeum.sk

www.gmmuzeum.sk